

Zorginnovaties en technologie (deel 1)

Waar werk jij aan vandaag?

INHOUD:

Waar werk jij aan vandaag?

- Lesdoel (en)
- Ethiek
- Wat is een ethisch dilemma?
- Een ethisch dilemma binnen zorginnovatie?
- Voorbeeld ethisch dilemma; Mw. Peeters
- Opdracht
- afronding

Lesdoelen;

Waar werk jij aan vandaag?

- Aan het einde van de les kan de student benoemen wat een ethisch dilemma is.
- Aan het einde van de les kan de student omschrijven wat een ethisch dilemma is in relatie tot zorginnovaties.
- Aan het einde van de les heeft de student handvatten om een juiste keuze te maken bij een ethisch dilemma

Ethiek, wat is het?

Waar werk jij aan vandaag?

Ethiek is de wetenschap die probeert te bepalen of iets goed of slecht is.....

Wat is een dilemma?

Waar werk jij aan vandaag?

- Wat is een goede balans tussen het geven van autonomie (vrijheid, eigen regie) aan cliënten en het beschermen van deze kwetsbare mensen door vrijheidsbeperking op te leggen om risico's te voorkomen?
- Hoe moet je omgaan met wensen van naasten die vanuit goede zorg en professioneel inzicht niet in het belang zijn van een dementerende cliënt?
- Mag je als zorgprofessional afwijken van protocollen en standaarden als het in het belang van de cliënt is?
- Hoe ga je om met je beroepsgeheim en de privacy van een cliënt bij de samenwerking met hulpverleners met verschillende beroepsachtergronden?

CASUS:

Waar werk jij aan vandaag?

Casus: Robotkat als maatje

Mevrouw Peeters is dol op dieren. Toen ze thuis woonde had ze twee katten, een lapjeskat en een zwart-witte kater. Maar in het verzorgingshuis zijn katten niet toegestaan. Mevrouw Peeters zeurt nu al jaren dat ze zo graag een huisdier wil. Haar verzorgers zoeken naar een oplossing en besluiten [een robotkat](#) aan te schaffen voor

de hele groep.

DOL OP KLAARTJE

Mevrouw Peeters is dolblij als ze het robotkatje ziet. Samen met de andere bewoners van de groep geven ze de kat een naam: Klaartje. Mevrouw Peeters knuffelt en borstelt haar elke dag en als haar dochter op bezoek komt, laat ze Klaartje trots zien. Ook de andere bewoners raken gehecht aan de kat.

DE ROBOTKAT MOET WEG

Na een maand wordt Klaartje weggehaald van de groep. De robotkat wordt ingezet bij andere bewoners. Het is namelijk te duur om voor elke woongroep een robot aan te schaffen. Mevrouw Peeters kan niet geloven dat 'hun' kat weg moet en is ontroostbaar. 'Ik mis mijn maatje', zegt ze steeds.

Wat doe jij als zorgprofessional?

Waar werk jij aan vandaag?

Wat zou jij doen?

Wat zou jij als zorgprofessional doen in deze situatie? Kies een handelingsoptie.

- 1 Ik doe niets. Een robot kan nooit een echt maatje worden dus het gemis zal vanzelf minder worden.
- 2 Ik bespreek met de familieleden van mevrouw Peeters of zij mogelijk een robotkat voor haar kopen.
- 3 Ik bespreek met mevrouw Peeters en andere bewoners dat ze de robotkat elders in het huis mogen opzoeken.
- 4 Ik vind dat de leidinggevende het niet kan maken de robotkat weg te halen bij bewoners die hier veel plezier aan beleven en spreek hem erover aan.
- 5 We maken een roulerend systeem en ik leg uit aan de bewoners dat de robotkat tijdelijk in de groep is en soms logeert in een andere groep. En dat de kat uiteindelijk weer terugkomt.
- 6 Anders, namelijk... (formuleer jouw eigen manier van handelen)

Verhelder je dilemma in 4 stappen

Hoe maak je een afgewogen keuze? Deze 4 stappen helpen je op weg:

- 1 **Verkennen:** wat is er aan de hand? Welke handelingsopties zijn er en wie zijn in deze situatie de betrokkenen?
- 2 **Onderzoeken:** wat is de ethische vraag of het dilemma? Welke argumenten (waarden, belangen en principes) zijn hier in het spel?
- 3 **Afwegen:** weeg zorgvuldig af waarom je een bepaalde keuze maakt en wat mogelijke gevolgen zijn voor wie. Wat is het gevolg van jouw handeling of het nalaten daarvan voor de cliënt?
- 4 **Besluiten:** zoek naar de balans tussen alle (morele) betrokkenen met het oog op goede zorg.

Bron: [L.L.E. Bolt e.a. Ethiek in praktijk, 2010](#)

Reflecteer...

Reflecteer op je keuze

Heb je optie 2 gekozen? Ga dan eens bij jezelf na waarom je dat deed:

- De robotkat is duur in aanschaf en daarom moeten bewoners hem met elkaar delen. Omdat de kat veel betekent voor mevrouw Peeters is het misschien een oplossing dat haar familie een eigen robotkat voor haar koopt.
- Een robotkat is niet zomaar een speeltje, ze heeft invloed op het welbevinden van mevrouw Peeters. Wellicht vinden de familieleden het zinvol dat mevrouw een eigen robotkat krijgt en kunnen zij daarvoor zorgen.
- Een robotkat is een mooie en praktische oplossing voor het tekort aan tijd en aandacht van zorgverleners en familieleden.
- Anders, namelijk...

opdracht;

**HÉ
DIE TECHNOLOGISCHE
VOORUITGANG
WAS TOCH BEDOELD
OM MINDER HARD
TE HOEVEN WERKEN**

www.loesje.nl
loesje@loesje.nl

Loesje

- Bespreek in een tweetal wat voor keuze je maakt bij Mw. Peeters?
- Ga daarna in gesprek met een ander tweetal en luister naar elkaar afwegingen

DANKJEWEL

Waar werk jij aan vandaag?